

Riječ
predsjednika

KOKOŠARENJE IZVRSNOSTI

„Kad se čovjek dnevno susreće sa slučajevima koji ukazuju na devijacije u funkcioniranju odgojno-obrazovnog sustava, a napose kada mu se to događa gotovo desetljeće i pol, onda su zaista rijetki slučajevi koji dotičnoga mogu iznenaditi. Kako mi se upravo to dogodilo nakon što sam pročitao jedan od dopisa pristiglih iz škola, odlučio sam se ovaj puta progovoriti o problemu koji je izazvao spomenuto javljanje. Izuzetna postignuća učitelja i nastavnika u školama se prepoznaju, a zatim i nagrađuju na dva načina. Jedan je nesustavan i promjenljiv je od sredine do sredine, od prigode do prigode. Obično je riječ o nagradama koje se u raznoraznim prigodama, najčešće je riječ o godišnjim nagradama ili obljetnicama, dodjeljuju pojedincima koji su se istaknuli svojim radom i postignućima. Drugi je način prepoznavanja i nagrađivanja izuzetnih pojedinaca sustavan i u osnovnom i srednjem školstvu svodi se na promaknuće u dva zvanja, zvanje mentora i zvanje savjetnika.

Na ovaj me osvrt koji govori o ovom drugom načinu, točnije o brojnim problemima u svezi sa sustavom napredovanja, potaknulo javljanje jedne naše učiteljice. Manje-više poznata je činjenica da se u posljednje vrijeme prenapregnuti proračun Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa nastoji od „velikog praska“ sačuvati na raznorazne načine. Jedan od njih je i kašnjenja s isplatom svega s čim se kasniti može, a da se pri tom ne izazovu oštrije reakcije s terena. Od višegodišnjeg kašnjenja s promaknućima do promicanja dva puta godišnje - uspostavljena je praksa u svezi s promaknućima u proteklom desetljeću. U tom su razdoblju širom otvorena vrata potkradanju rješenjem prema kojem učitelj i nastavnik svoju povišicu na plaću u iznosu od otprilike 300-injak kuna za mentora, odnosno 600-injak kuna mjesečno za savjetnika, ne ostvaruje od trenutka od kada je završen postupak, nego od dana svečanog promaknuća. Netko će možda primijetiti da potkradanju u odgojno-obrazovnom sustavu ima toliko da se ne treba posebno uzrujavati zbog još jednog primjera. Ja se ne slažem s ovakvim razmišljanjem. Mišljenja sam da bismo se uzrujavati i trebali i morali svi mi koji nismo ravnodušni prema negativnostima u našem školstvu. Uzrujavati se treba i mora kako zbog novca koji ne završi u lisnicama onih koji su ga zaslužili, tako i zbog porasta broja zakinutih... Uzrujavati se treba jer se radi o onim kolegicama i kolegama koji su prepoznati kao najbolji, odnosno bolji od drugih. Osobito se uzrujavati treba zbog poruke koja se na ovaj način šalje prema onima čija bi izvrsnost tek trebala biti prepoznata. Jednogodišnjim kašnjenjem s isplatom mentorskih i savjetničkih naknada za svih skoro devet stotina ovogodišnjih „laureata“ u državnom će se proračunu uštedjeti oko 6.5 mil. kn. I dok se kolikošta ušteda još i može izračunati, nemjerljiva je šteta izazvana ovom uštedom na krivome mjestu.

Sa svime ovim teško da je upoznata učiteljica koja me ovih dana upoznala sa svojim problemom oko promaknuća u zvanje savjetnice. Kolegicu je na dopis potaknuo razgovor s činovnicom u Agenciji koja joj je, s nepodnošljivom službeničkom lakoćom, objasnila neka se strpi sa svojim promaknućem do iduće prilike tamo negdje krajem godine. Činovnicu u njezinu objašnjenju nimalo nije pokolebala čak ni kolegična opaska kako će za to u njezinu slučaju biti prekasno jer ona u rujnu, po sili zakona, mora u zasluženu mirovinu. Našu će kolegicu, nakon 44 godine staža, savjetničko promaknuće stići nakon što ona od njega neće moći imati nikakve koristi. Pri svemu ovome važno je za znati kako u cijelom ovom slučaju nitko nije prekršio bilo kakav zakon ili pravilnik, niti se je tamo neki činovnik ogriješio o pravila službe. Umjesto bilo kakvog zaključka na kraju ću ovog teksta, uz kolegično dopuštenje, citirati tek jednu rečenicu iz njezina dopisa: „Ja se odričem svega u korist ministra jer njegova će mirovina sigurno biti manja od moje pa neka se sirotinja pomogne!“

SASTANAK S MINISTROM RADOVANOM FUCHSOM

NEJEDNAK TRETMAN SINDIKATA

Nakon što je Sindikat Preporod 21. siječnja zatražio sastanak s ministrom Radovanom Fuchsom, sindikalni predstavnici sastali su se 1. veljače s visokim dužnosnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Sa sindikalne strane na sastanku su sudjelovali, uz predsjednika sindikata, predsjednik Glavnog vijeća Miljenko Lukiček i članica Predsjedničkog vijeća Sonja Mudrić. Prosvjetne su vlasti na sastanku predstavljali ministar Radovan Fuchs, državni tajnik Želimir Janjić i državna tajnica Dijana Vican. Na sastanku se isključivo razgovaralo o problemu nejednakog tretiranja školskih sindikata od strane prosvjetne vlasti. Na tri konkretna primjera predsjednik sindikata upoznao je najviše dužnosnike prosvjetnih vlasti s problemom koji sve značajnije opterećuje socijalni dijalog između Sindikata Preporod i Ministarstva.

Komisije za tehnološke viškove

Prvi problem o kome se govorilo odnosio se na međusindikalni problem koji se pojavio u osnovnoškolskim kolektivnim pregovorima. Naime više je nego očito kako su mali izgledi da se sindikati - pregovarači (Sindikat hrvatskih učitelja i SZHŠ Preporod) dogovore oko broja članova i sastavu županijskih komisija zaduženih za rješavanje problema tehnoloških viškova. Sindikat hrvatskih učitelja bi želio zadržati rješenje iz postojećeg kolektivnog ugovora prema kojem bi u svim županijama, osim Međimurske, u radu spomenutih komisija sudjelovali isključivo njihovi predstavnici. Niti rast broja članova Preporoda u osnovnoškolskim ustanovama u proteklih deset godina, niti brojni ozbiljni problemi s funkcioniranjem ovih komisija u pojedinim županijama, niti činjenica da postojeće rješenje trajno generira međusindikalne nesuglasice ali i nezadovoljstvo pojedinih sindikata naspram držanju prosvjetnih vlasti - sve ove činjenice nisu promijenile stav kolega iz SHU-a da se ne mijenja postojeće rješenje. Predsjednik Preporoda je ministra upoznao s prijedlozima koji bi uvažili navedene činjenice i doveli do Preporodu prihvatljivog rješenja. Preporodov je prijedlog da dvočlana povjerenstva postanu tročlana te da, sa sindikalne strane, dva mjesta pripadnu predstavnicima većinskog, a jedno mjesto manjinskog sindikata u određenoj županiji. Preporod, također, predlaže da se onemogućujući eventualno preglasavanje većinskog sindikata, od strane županijskog tročlanog povjerenstva i predstavnika manjinskog sindikata, na način da se većinskom sindikatu osigura pravo „veta“ na provođenje svake odluke o kojoj ne bi bilo suglasnosti na sindikalnoj strani. Prihvaćanjem ovakvog rješenja osigurali bismo i manjinskom sindikatu potpuni uvid u rješavanje problema raspoređivanja tehnoloških viškova. Ministar Fuchs je dao potpunu podršku ovakvom rješenju, ali i preuzeo obvezu da se kolegama iz Sindikata hrvatskih učitelja objasni prednost participacije manjinskog sindikata u radu komisija za tehnološke viškove.

Sumnja u manipulaciju

Drugi problem o kome se na sastanku govorilo odnosio se na niz propusta prosvjetnih vlasti tijekom provedbe postupka utvrđivanja broja članova srednjoškolskih sindikata. Dva su najvažnija propusta, prema uvodnim riječima predsjednika sindikata, doveli do slanja nevjerođostojnih podataka prema Gospodarsko-socijalnom vijeću, odnosno do donošenja sporne odluke GSV-a. Kašnjenje s omogućavanjem uvida u pristigle podatke s terena dovelo je do toga da se prema GSV-u upute zbiri

podaci bez podataka iz 20-ak srednjih škola u kojima djeluje Preporod. No dok se za ovaj propust još i može naći neko prihvatljivo objašnjenje, nikakvog opravdanja nema za činjenicu da su Nezavisnom sindikatu zaposlenih u srednjim školama „priznati“ i izvještaji nepotpisani od strane ravnatelja ustanova. Ministar Fuchs je zaključio kako će se provjeriti opravdanost iznesenih primjedbi, a zadaću za utvrđivanje nepravilnosti dana je državnom tajniku Želimiru Janjiću. Nakon što se utvrdi jesu li se dogodili propusti na koje upozorava Preporod, Sindikat će izaci s prijedlogom kojim bi se mogla umanjiti šteta nanesena sindikatu. Ako prosvjetne vlasti ne izvrše ono na što su se obvezale, odnosno ako se ne iznađe rješenje prihvatljivo i sindikalnoj strani, predstavnici Sindikata su ministru najavili mogućnost osporavanja Odluke GSV-a o broju članova i sastavu srednjoškolskog pregovaračkog odbora kao i valjanost sklopljenog srednjoškolskog kolektivnog ugovora.

Nejednak tretman

Poteškoće u ostvarivanju kontakata između Sindikata Preporod i prosvjetnih vlasti - posljednji je problem o kojem se razgovaralo na sastanku. Predsjednik Preporoda je istaknuo kao veliki problem da je od zadnjeg sastanka ministra s predstavnicima Preporoda proteklo punih osam mjeseci. U međuvremenu na čitav niz dopisa, upućenih kabinetu ministra, nije čak ni odgovoreno. Slično se dogodilo, iako u manjem opsegu, i sa zahtjevima upućenim prema državnom tajniku za srednje obrazovanje, odnosno državnoj tajnici za osnovno školstvo. U ovom kontekstu spomenuto je kako su predstavnici drugih školskih sindikata, u ovom razdoblju, ostvarili više kontakata s prosvjetnim vlastima. Ovo zabrinjava tim više jer je Preporod uredno slao svoje prijedloge na sve pravilnike i zakone kada bi to od njega bilo zatraženo. Kao konkretan primjer nekorektnosti istaknuto je neprimjereno reagiranje ravnateljice inspeksijske službe na stavove Preporoda u svezi s najavljenim promjenama Zakona o prosvjetnoj inspekciji. Državni tajnik Želimir Janjić je, vezano uz ovaj problem, istaknuo kako su prosvjetne vlasti nezadovoljne pojedinim medijskim istupima predstavnika Preporoda. Janjić je kao takav primjer naveo reakciju na promjenu srednjoškolskog Državnog pedagoškog standarda. Tada je naime Preporod promjenu normativa za čistačice povezoao s tehnološkim viškovi-

ma i otkazima iako su, kroz odgođenu primjenu, prosvjetne vlasti bile pripravne sve učiniti da do toga ne dođe. Osim toga državni je tajnik i činjenicu svoga dolaska na skupove Preporoda istaknuo kao dokaz da nema nikakvog diskriminirajućeg odnosa prema Preporodu. Predsjednik Preporoda je predložio, a ministar se s time složio, da se uspostave redoviti kontakti između školskih sindikata i prosvjetnih sindikata. Želimir Janjić je postavio pitanje hoće li na te sastanke biti pozivani i predstavnici manjih sindikata, dakle ne samo predstavnici triju najvećih sindikata, na što je od strane sindikalnih predstavnika odgovoreno kako nema nikakvih razloga da se na sastanke ne pozovu svi oni koji su zainteresirani na njima sudjelovati. Na kraju sastanka ministar Fuchs je zatražio da se sa sindikalne strane pokaže više razumijevanja za probleme koje moraju rješavati prosvjetne vlasti. Neizravno je predstavnicima sindikata poručeno da se ove godine mogu očekivati problemi i s isplatom plaća, odnosno da se mogu očekivati nove restrikcije kako u pogledu određenih normativa tako i u pogledu smanjenja pojedinih prava.

SM.

NACIONALNI OKVIRNI KURIKULUM ZA PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE TE OPĆE OBVEZNO SREDNJOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

KUKURIKULUM UZVRAĆA UDARAC

Nacionalna sramota se nastavlja. Nakon što je prije više od godinu dana prethodna verzija potonula pod težinom drvla i kamenja kojom su ga zasuli više-manje svi sudionici obrazovnog sustava, ovog je ljeta pokrenut novi ciklus donošenja jednog od najvažnijih strateških dokumenata hrvatskog obrazovanja. Riječ je o Nacionalnom okvirnom kurikulumu - još prije prigodno prekrštenog u "kukurikulum" - dokumentu na kojemu se, kao, trebaju temeljiti svi nastavni programi, ispiti, sadržaji, ciljevi, ukratko, svo znanje i vještine koje hrvatske škole trebaju usaditi hrvatskoj djeci. I, kako je bilo i za očekivati, novi dokument nije ništa suvisliji ni pametniji od prošlogodišnjeg abortusa.

Mrtvo slovo na papiru

Prije nego krenemo s lošim vijestima, možda da za početak objavimo i jed(i)nu dobru: ovo je samo jedan Potemkinov dokument čija svrha i nije da ga se ozbiljno primjenjuje. Naime, priča je poznata još iz vremena prvog pokušaja usvajanja kurikuluma: ulazak u EU pretpostavlja i donošenja glavnog i strateškog dokumenta koji bi predstavljao centralnu točku hrvatskog obrazovnog sustava. Zato je i jasno što su vlastodršci htjeli postići. Kao i uvijek dosad, ispuniti formu, izvršiti zadatak onako kako ga je zadao gospodar, a ako gospodar nije bio precizan, tim gore po njega. Načrčkali su dvjesto strana nečega, nazvali to "Nacionalni obrazovni kurikulum" i sad ga mogu pokazivati evropljanima ako budu tražili dokumentaciju. To što državi koja ima pretenziju nazivati se modernom zaista treba nešto što će predstavljati okosnicu učenja i podučavanja, nekakav centralni plan, strategiju, nositelja ideje koja se želi promicati kroz budućnost nacije, to nije bitno.

Dakle, ne brinite, kolege nastavnici. Ako vam Nacionalni okvirni kurikulum izgleda kao zbrčkana nakupina polusuvislih rečenica koju nitko ne razumije, nije problem u vama. Te 194 stranice nisu ni napravljene da bi ih itko razumio ili, ne daj bože, primjenjivao. Svrha njegovog postojanja je da, ukoliko dođe neočekivani nadglednik iz EU, pokaže da i mi Hrvati imamo Svoj Kurikulum, da Nismo Nerazvijeni i Zaostali kako to izgleda na prvi pogled i da smo Napravili Sve Kako Su Nam Evropljani Rekli. Dakle, poanta tog dokumenta nije da ga se koristi, da on nečemu služi, nego da, ako dođe inspekcija, možemo posegnuti rukom na prašnjavu policu koju nitko nije pogledao otkako je kurikulum donesen, izvući svežanj sasušenog papira i, puni ponosa i lica ozarenog zadovoljstvom, pokazati ljudima lijepo uvezane 194 stranice. Evo, vidite, stavili smo i pozlaćena slova na naslovnicu!

Dodvoravanje besmislu

Ne, niste se zabunili. To da je Kurikulum mrtvo slovo na papiru je dobra vijest. Jer da nije tako, da se od desetaka tisuća hrvatskih nastavnika zaista i očekuje da primijene ono što u tom dokumentu piše i da za, recimo, godinu dana netko krene provjeravati što se od toga što je napisano poštuje, otprilike cjelokupan nastavnički kadar bi izletio s posla bez prava žalbe iz jednostavnog razloga što je ono što je u tom dokumentu zadano - neprimjenjivo, a neprimjenjivo je jednostavno zato jer je - nerazumljivo.

Loša vijest je, naravno, da u ovoj državi (no, budimo iskreni, nije baš puno bolje ni u drugima) ne možete donijeti toliko isprazan dokument lišen sadržaja i smisla, a da se ne nađe neki nadobudni birokrat koji ne razumije ništa osim svoje želje da se dodvori onima iznad sebe, i koji će ga zaista poželjeti i primijeniti. Ovo ne bi bio problem sam po sebi, kada, taj birokrat ne bi imao utjecaja i, vjerojatno, moć i vlast, te očekivao će da i njegovi podređeni s istim žarom i elanom prionuti tome svrhovitom poslu.

I onda će, kao i uvijek, nadrapati raja. U ovom slučaju, naravno, ona najobrazovanija, najslabije plaćena i najpotcijenjanija raja koja je u Hrvatskoj već dugo vremena zadnja rupa na svirali - nastavnici. Od nastavnika će se očekivati da dešifriraju isprazne floskule koje su same po sebi postale kult, da u praksi primjenjuju nešto što je otperjalo u nedostižne visine apstraktnog i da razumiju ono što ni njegovi tvorci nisu u stanju raspetljati.

Nered u rečenicama

Dakle, što je to što zaista piše u tom famoznom Nacionalnom okvirnom kurikulumu, koji se sastavlja godinama, o kojemu se raspravljalo mjesecima i koji je prepravljao tko zna koliko puta? Lakonski i vjerojatno najprecizniji odgovor bio bi: Ništa! Ovaj dokument je skup praznih floskula i općih natuknica koje su prepisane iz pedeset godina starih didaktičkih priručnika, nominalno moderniziranih nasumičnim ubacivanjem fraza "usmjerenost na učenika", "osposobljenost na cjeloživotno učenje" i slično. Treba biti iskren, ovakav dokument bi trebao postojati u svakom sustavu koji teži koherentnosti i objedinjenosti. Međutim, ovako napisan, on je svjetlosnim godinama daleko od hrvatske zbilje i trebalo bi konstruirati još popriličan broj stepenica - donijeti još cijeli niz dokumenata - da bi itko tko u ovoj državi zaista i obavljao neki koristan posao (dakle nitko tko ima veze s ministarstvom ili agencijama) imao ikakve koristi od toga. A i sam dokument je tragično neujednačen i nije uopće jasno što želi propisati. Nakon uvodnog dijela - koji povremeno daje korektne natuknice oko toga što bi obrazovanje zapravo trebalo biti, ali opet apstraktno i miljama daleko od ičega konkretnog i primjenjivog - slijede ciljevi koji su naizmjenično pretjerano specifični, pretjerano apstraktni, eterični i tragikomični. Tako se, kao postignuća, na kraju pojedinih obrazovnih ciklusa ističe, na primjer:

- analizirati znanstvenu i tehnološku revoluciju kroz povijest
- opisati položaj i obilježja Sunca u galaksiji Mliječni put
- pravilno upotrebljavati CD/DVD diskove

tvoraca Kurikuluma i dobili odgovor da je to zato "jer su neki profesori stvarno pretjerali s teškim zadacima".

Ponovimo: kompleksni brojevi su izbačeni "zato jer su neki profesori stvarno pretjerali s teškim zadacima". Slobodno pročitajte rečenicu još nekoliko puta. Ako je itko do sada uopće sumnjao da su ljudi koji sastavljaju ovakve dokumente potpuno izgubili kompas, onda ga ni ovo vjerojatno neće uvjeriti, ali onda je taj netko vjerojatno ionako već potpisnik kurikuluma ili nečeg sličnog.

Dalje, o birokratsko-formativno-nesadržajnom načinu razmišljanja tvorca ovoga dokumenta govori i način na koji su sastavljeni i posloženi ciljevi. Na primjer, pod "Hrvatskim jezikom", 1. ciklus (1-4. razred osnovne škole) pod "primjenjivanjem strategija za slušanje" nalazi se stavka: (učenici će) odabrati i primijeniti temeljne kognitivne, metakognitivne i društveno-afektivne strategije prije slušanja i tijekom slušanja (i gledanja) jednostavnih neknjiževnih i književnoumjetničkih tekstova, zadanih i samostalno odabranih.

Zanemarimo na trenutak činjenicu da će prosječnoj visokoobrazovanoj osobi iz bilo kojeg dijela zapadne civilizacije trebati sudski tumač za prevođenje ovoga na jezik razumljiv ikome osim nekome tko je usko specijaliziran za isto područje kao i onaj tko je to pisao - koje god to područje bilo - i pogledajmo dalje, isti predmet, ista dob, pod "Primjenjivanje strategija za govorenje": (učenici će) odabrati i primijeniti temeljne kognitivne, metakognitivne i društveno-afektivne strategije prije i tijekom govorenja jednostavnih, zadanih i samostalno odabranih, govorenih cjelina.

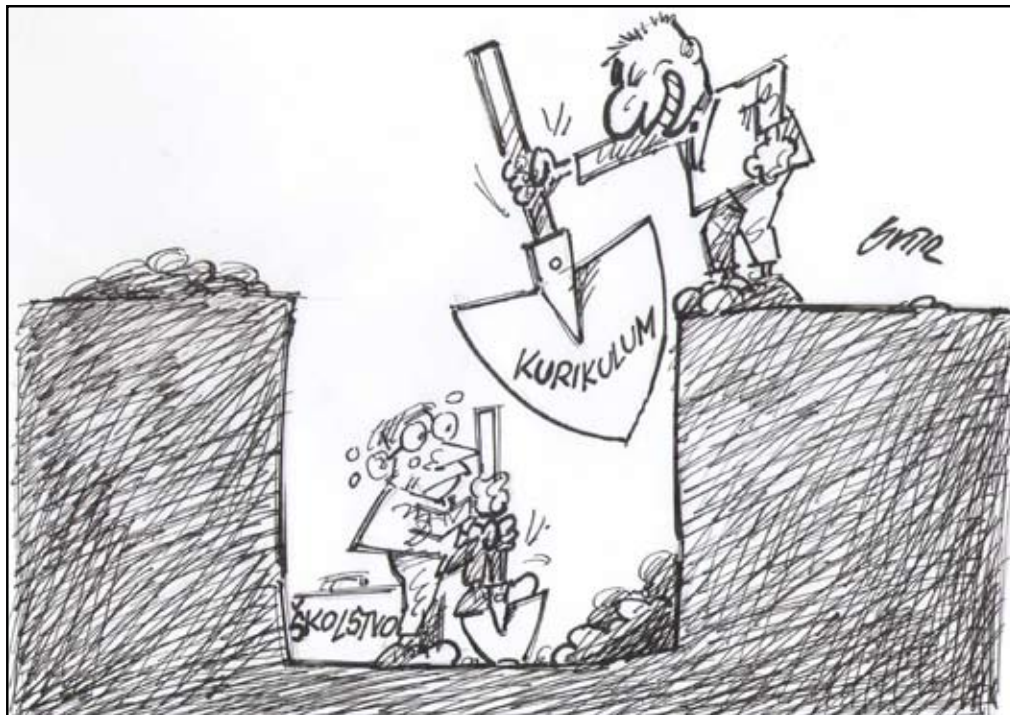
Izgleda poznato? Pogodite što stoji pod "Primjenama strategija za čitanje" i "Primjenama strategija za pisanje"! Bog blagoslovio Billa Gatesa i funkciju copy/paste (hrvatski: kopiraj/zalijepi) zahvaljujući kojom su se hrvatskim stratezima razvoja birokracije otvorili novi horizonti: kako naštačati desetke stranica teksta sa samo nekoliko poteza tastaturom! Ali to nije sve! Premotajmo traku malo dalje, na drugi ciklus (5.-8. razred). Tamo će učenici (između ostalog): - odabrati i primijeniti kognitivne, metakognitivne i društveno-afektivne strategije prije slušanja i tijekom slušanja (i gledanja) jednostavnijih neknjiževnih i književnoumjetničkih tekstova, zadanih i samostalno odabranih.

Vrijeme je za enigmatiku i mozgalice. Pronađite razlike - makar jednu - između postignuća djece od 6 do 10 godina i postignuća djece od 10 do 14 godina starosti. Zapravo, uzmite cjelokupan popis očekivanih postignuća iz hrvatskog jezika za učenike iz 1., 2. i 3. ciklusa (svaki ima oko dvije stranice) i usporedite ih. Razlika između ovih blokova teksta je u tome što u prvom ciklusu neke stvari treba "razlikovati", u 2. "razlikovati i opisati", a u 3. "razlikovati i objasniti". Sve ostalo, od riječi do riječi, je prepisano. Deseci i deseci stranica.

Nered u glavi

Ovdje nema mjesta za pozabaviti se cjelokupnim nizom primjera, neprofesionalnosti i degradacija intelekta koji predstavlja ovaj "Nacionalni obrazovni kurikulum", a i teško je napraviti nekakav rezime. Za očekivati je da će se u to upustiti nepregledne mase ljudi koji još vjeruju da u ovom sustavu razum ima ikakvu prođu i da će uporno taksativno nabrajati točke zbog kojih je ovaj dokument loš u uzaludnoj nadi da će netko, negdje, prihvatiti moć argumenta. Međutim, uzalud vam trud, svirači; najžalosnije od svega je što je Ministarstvo postalo ustanova u kojoj su se zabarikadirale neznalice koji kontinuirano, desetljećima, direktno prave budale od desetaka tisuća obrazovanih ljudi, a indirektno i od milijuna koji su prošli kroz njihov sustav i to je okruženje postalo toliko hermetičko da više ni molekula zraka ne može ni ući ni izaći. U nekom normalnom društvu takvi bi vrlo brzo završili uvaljani u katran i perje i pribijeni na stup srama, stvarni ili figurativni. U Hrvatskoj takvi dobivaju državnu plaću i povlaštenu mirovinu i mogućnost da vladaju pametnijima od sebe.

Dalibor Perković

- objasniti teoriju Velikog praska kao početak prostor-vremena te širenje i hlađenje Svemira nakon Velikog praska
- samostalno i uspješno sudjelovati biciklom u prometu
- steći interes prema govorenju te primjerenim verbalnim i neverbalnim reakcijama pokazati razumijevanje i zadovoljstvo govorenjem
- opisati funkciju hvataljke ili prihvatnice
- prepoznati da informacijska i komunikacijska tehnologija pomaže razmjeni informacija.
- nabrojati vanjske vidljive dijelove osobnog računala i njihovu namjenu
- spoznati da mnoge nove tehnologije, proizvodi i usluge nastaju zbog stjecanja profita na globalnom tržištu
- razlikovati nekoliko vrsta žaruljica i objasniti važnost korištenja štednih žarulja u kućanstvu.

Uz ovako lijepo strukturirane ciljeve i postignuća, gdje se su jedno uz drugo nabrojani opći ciljevi koji obuhvaćaju cijela područja znanosti s prilično konkretnim zadacima koji bi eventualno mogli biti natuknica u udžbeniku pod rubrikom "Razmisli i odgovori", o ozbiljnosti cijelog dokumenta govori još jedna ilustracija. Naime, uz sva lijepa znanja i vještine koje učenici moraju usvojiti, a koji su uredno pobrojani, matematičari su primijetili da su iz svega toga izbačeni - kompleksni brojevi! Na jednom skupu su to i upitali jednog od

OSIGURANJE AUTOMOBILA – NOVA POGODNOST ZA ČLANOVE
 INFORMIRAJTE SE KOD VAŠEG POVJERENIKA ILI NA
www.sindikata-preporod.hr

PRAVILNIK O SREDNJOŠKOLSKOJ NORMI

SVAKI ŠESTI DAN – BESPLATNO!

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je 28. srpnja 2010. donijelo Pravilnik o normi nastavnika u srednjoškolskoj ustanovi. Pravilnik je donijet zbog dva razloga. Prvi je razlog da se provedu restrikcije nad voditeljima stručnih vijeća, kao i voditeljima županijskih vijeća. Vrijednost njihova rada smanjena je za 1 sat. Drugi je razlog da se u vreću ostalih poslova ubaci ono što do sada u spomenutoj vreći nije bilo, a obavljalo se (e-matica, dežurstvo na državnoj maturi i slični poslovi).

Novi je Pravilnik, poput svog prethodnika, nepotpun, jer za neke kadrove (stručne, razvojne) nije utvrđena norma. Pravilnik utvrđuje samo broj izvršitelja (za knjižnicu), a radi se o Pravilniku o normi. Pošto normu spomenutih profesora ne standardizira ni jedan dokument (kolektivni ugovori ili neki pravilnici), neki su ravnatelji iskoristili tu prazninu da svojim djelatnicima (psiholozima, pedagogima i knjižničarima) izdaju rješenja o 40 –satnom radnom tjednu. Ti su se ravnatelji pozvali na članak 46. Zakona o radu. Ne znam da li je djelatnicima Ministarstva i Agencije poznato da je to nerješavanje dovelo do konfuzije u školama, pa isti djelatnici rade neki 6, neki 7, a neki 8 sati dnevno za istu plaću. Vjerojatno ne! Krenimo dalje. Svi djelatnici škole koji rade s učenicima obvezni su stručno se usavršavati. Razmislimo o paradoksu proisteklom iz Pravilnika. Profesorica hrvatskog jezika radi kao profesorica hrvatskog jezika s pola radnog vremena, a pola radnog vremena radi u knjižnici. Kao profesor hrvatskog jezika ima pravo na usavršavanje, a kao knjižničarka to pravo nema.

Koliko li se tek nedosljednosti i površnosti krije iza članka 8. i njegova stavka 4. Na razredničko-administrativne poslove se u razrednom odjelu do 10 učenika priznaju 2 sata ili 12 minuta po učeniku, u razrednom odjelu do 20 učenika 3 sata ili 9 minuta po učeniku, a u razrednom odjelu do 30 učenika 4 sata ili 8 minuta po učeniku. U ovom bi slučaju puno bolje rješenje bilo da se uzelo npr. 10 minuta po učeniku, pa bi u prvom slučaju to bio sat i pol, u drugom tri i pol sata a u trećem pet i više sati. Ne ukazuje li ovaj primjer neprijeporno kako ono što nazivamo normom u suštini nije norma. Iznesenu tvrdnju potvrdit ćemo na još jednom konkretnom primjeru. Kao primjer uzet profesora hrvatskog jezika koji je ujedno i razrednik. Njegova je norma 20 sati (članak 3.). Stručno – metodička priprema je 12 sati (članak 8., stavak 3.). Razrednički su poslovi vrednovani s 2 sata (članak 4., stavak a), odnosno razredničko – administrativni poslovi (30 učenika) s 4 sata (članak 8., stavak 5.). Kad zbrojimo stavke 1,2,3 i 4, to je ukupno 38 sati. Do tjedne norme od 40 sati ostaju 2 sata (70 sati godišnje). Pozabavimo se sada onime što će nastavnik raditi, a nigdje nije pojedinačno istaknuto u njegovoj normi. Evidentirajući vlastite aktivnosti u dužem vremenskom razdoblju došao sam do zanimljivih podataka. Stručno sam se usavršavao kroz godinu (individualno, 5 sati tjedno + 4 x 3 sata na županijskoj razini). Ukupno se radilo o 187 sati godišnje. Na stručnim sam vijećima u školi, nastavnička i razredna, (10 x 2 sata godišnje) godišnje proveo 20 sati. Na popravnim i razlikovnim ispitima proveo sam 3 sata godišnje, a na dežurstvima na državnoj maturi (5 x 4 sata) ili 20 sati u sudjelovanju na kulturnim i javnim djelatnostima (individualno) oko 5 sati godišnje. Svemu ovome treba dodati i 7 sati planiranja i vođenja izleta. Ukupno je riječ o 242 sata godišnje.

Novi Pravilnik zapravo zapostavlja stručno usavršavanje. Ono ne postoji, nije važno u odgojno – obrazovnom procesu za naše Ministarstvo. Da je tako potvrđuje i činjenica

da je voditeljima županijskih stručnih vijeća smanjen broj sati na jedan sat, smanjena su i novčana sredstva od 4.500 kn na 3.600 kn. Izvan županijskih stručnih vijeća drugi oblici usavršavanja ne postoje. Na državnoj razini ih nema, na međuzupanijskoj eventualno jednom godišnje.

Pojedine odredbe Pravilnika su vrlo restriktivne, kao recimo razredničko-administrativni poslovi od 4 sata tjedno za 30 učenika. To godišnje iznosi 140 sati. Iz mog dugogodišnjeg razredničkog iskustva proistječe da je sve poslove nemoguće obaviti u predviđenom godišnjem fondu sati. Pokušat ću, vođen svojim iskustvom, ove poslove sam normirati. Radi se 45 sati ili 1.5 sati po učeniku za upis svih podataka u e-maticu, 17 sati (30 minuta tjedno) za poslove evidentiranja učeničkih izostanaka, 30 sati (3 sata mjesečno) za zbrajanje i evidentiranje mjesečnih izostanaka učenika, 12 sati za pripremu triju kvartalnih sjednica (uspjeh, izostanci, realizacija), 30 sati godišnje (1 sat po učeniku) za upis podataka u e-maticu na kraju polugodišta i na školske godine, 30 sati za upis ocjena u matičnu knjigu i kontrolu svjedodžbi. Kad se to zbroji dođemo do 194 sata godišnje. Zbrojimo li sve sate na bazi 35 tjedana i 40 satnog radnog tjedna doći ćemo do podatka da nastavnik-razrednik ukupno tjedno radi 46.5 sati. Prema postojećim propisima prosvjetne bi vlasti za sve ove poslove priznalo 2 sata preko norme (razredništvo), dok bi, sukladno opterećenju od 44,5 sati tjedno ili 157,5 sati godišnje, trebalo priznati, dakle i platiti dodatno 5 sati tjedno preko norme. Kad bi se to pretvorilo u plaću to bi iznosilo povećanje oko 25%. 4,5 sata tjedno preko norme nisu ništa drugo nego volonterski rad. Ostaje mi na kraju tek zaključiti kako je ovaj Pravilnik donijet iz puke potrebe da nadležni pokažu da nešto rade. Obrazovanje se i dalje tretira kao trošak i dok bude tako ništa od priče o Hrvatskoj kao „zemlji znanja“.

Željko Čizmar

Blagajna uzajamne pomoći
Brzo i efikasno
rješava Vaše financijske probleme
tel.: 021/ 323 - 036 ili www.sindikata-preporod.hr

Epigram... Epigram... Epigram...

REIZBORNOST

Moj ravnatelj reizbornost
ovako shvaća:
i četiri godine ja,
a onda se isti vraća!

V. Karabuva

Onako uz kavu...

RAZMIŠLJANJA JEDNE UČITELJICE

Uzadnje vrijeme u mojoj zbornici vlada sasvim dobra atmosfera. Naš malen, simpatičan kolektiv, naša mala obitelj, uvijek je vesela i vrlo živahna. Zato je lijepo uhvatiti koji trenutak više ili manje, onako u prolazu, pod pauzom, nakon nastave, te popiti kavu iz automata za samo tri kune. Djeluje poput pravog eliksira jer se tada znamo našaliti, ponekada samo izjadati, zatražiti savjet, ali i doći do sjajnih ideja. Ah, koliko je samo priča, ljudskih sudbina, smijeha i suza prošlo tim našim dragim prostorom...i baš zbog toga, tog malenog djelića svega, „velikih i malih“ ljudi koji su tu, naš radni dan započinje i završava potpuno drugačije, možda nekako bogatije, za sve nas. Valjda je tako i u drugim školama? Kod nas dakle možemo reći – „definitivno“ - nema krize.

Plaća je izvrsna, radno vrijeme još bolje, satnica dobro poznata svima i nema toga što nećemo odraditi jer se sve vidi, čuje, a po novom i mjeri. Trenutno najsmješnjiji prizor u našoj zbornici izgleda ovako. Prsti su u zraku, broji se i upisuje. Šalimo se oko tog našeg brojanja na prste jer jedno je raditi puni sat, a nešto je sasvim drugo izmjeriti i izračunati koliko ti je još potrebno do tog punog sata, pa onda i ono ostalo do famoznog broja osam. Tek što nas je nepoznat net-

MJERIMO, MJERITE!

ko natjerao mjeriti svoje radno vrijeme shvaćamo apsurdnost činjenice da bi radni dan i radni trebali jednako vrijediti za sve koji rade. Naša satnica, smijemo li si dopustiti toliko iskrenosti, često zna biti veća od satnice koju trpi papira, poznaju propisi, ali to nikoga ne zanima jer nakon nastave više nismo u školi, tj. radnom mjestu ili bolje reći razredu. No, kad nas već tjeraju na mjerenje primimo se mjerenja.

Naš radni dan definitivno nikada nije osmosatni jer se on nastavlja i kod kuće iza svih upisanih sati. Voljela bih samo jednom doći doma i više ne razmišljati o školi. Zatvoriti vrata i posvetiti se samo sebi, ali to je već samim odabirom učiteljskog zvanja, postalo nemogućom misijom. Nitko nikada nije uspio izmjeriti vrijeme pojedinčevom intelektualnom radu, a ja naš učiteljski rad još uvijek smatram baš takvim radom. Od toga kako određeno gradivo prilagoditi pojedinom učeniku, pa i razredu, do toga kako to sve lijepo uskladiti, povezati, pokazati, a da pri tome bude i zanimljivo. Sve ovo ja, ponavljam još jednom, još uvijek smatram intelektualnim radom.

Netko će možda primijetiti kako je sve ovo nevidljivo, neki će od svega napraviti nauku, neki će slegnuti ramenima i odustati od razmišljanja. Koliko nas je u školama koji smo odavno odustali od bilo kakvog razmišljanja i samo izvršavamo ono što trebamo, moramo, pa se sada već i smijemo sebi samima? Nakon svega sve je manje onih koji će se zapitati kome sve te evidencije trebaju i čemu to sve služi? Onome tko bi me pokušao uvjeriti kako sve to proistječe iz nekih

propisa i zakona ja odgovaram kako jednako tako postoji i satnica, moj raspored i poslovi koje redovito i odgovorno izvršavam.

Koliko li sam se samo puta znala zateći kako se smijem sama sebi nakon što bih nakon nastave znala ostati i po dva, tri sata uređujući neki pano. Smijala bi se i kada bi me na informacijama roditelji znali zadržati i sat vremena duže. Koliko sam se tek puta slatko nasmijala nakon beskrajnog ispravljanja vježbenice, bilježnice ili kontrolne. A kakav me smijeh snađe kada se tek sjetim pisanja priprema i smišljanja svega onoga što mi treba za nastavu. Nakon svega skoro da mi je i ponestalo smijeha za svakojaka mjerenja koja se od nas traže u posljednje vrijeme.

Na žalost, nikada nisam znala niti naučila „muljati“ sebe i druge, a danas je to postalo osnovni preduvjet preživljavanja. Svugdje oko nas postoje slikoviti primjeri nedodirljive odgovornosti. Kažu da se odgovornost uči od najranijih dana, a često baš oni koji to od nas traže preskaču tu istu stepenicu bez ikakvih problema. Njima je dobro, a za nas ih nije briga. Mene je recimo briga i brinem se za tu neku našu budućnost i mislim da je krajnje vrijeme za prave entuzijaste i neke nove mlade ljude koji će krenuti sa stvaranjem, a ne uništavanjem. One koji će vjerom u sebe, željom, radom i znanjem znati krenuti dalje. Možda me baš danas jedna takva mala, bistra, pametna glavica priupitala – Kako ste učiteljice?, a ja sam joj odgovorila – Izvrsno! Danas je stvarno lijep dan. Nemjerljiv!

Darja Mrden

...NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI..NOVOSTI.. NOVOSTI...

11. siječnja Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa upućene Primjedbe i prijedlozi na Nacrt Prijedloga Zakona o prosvjetnoj inspekciji (Podrobnije o primjedbama i prijedlozima može se pročitati u prošlom broju Preporoda.)

19. siječnja Predstavnik Preporoda, na poziv Centra za istraživanje i razvoj obrazovanja Instituta za društvena istraživanja, sudjelovao na prezentaciji istraživačkog projekta „Razvoj modela regulacije pojave privatnih instrukcija u Republici Hrvatskoj. Na prezentaciju su pozvani svi stručnjaci koji su sudjelovali u ovom projektu Instituta.

18. siječnja Predstavnik Preporoda sudjelovao u radu okruglog stola „Nacrt strategije razvoja grada Zagreba, „Smjernice politike obrazovanja i znanosti“ koji je organizirala Gradska organizacija Socijaldemokratske partije Hrvatske.

20. siječnja Preporod predložio Hrabroslava Filakovića, tajnika Osnovne škole Krnjak u povjerenstvo za izradu Pravilnika o djelokrugu rada tajnika osnovnoškolskih ustanova i administrativno-tehničkim poslovima koji se obavljaju u osnovnoškolskoj ustanovi. Prijedlog upućen ravnateljici Uprave za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje Jasenki Đenović.

21. siječnja Zatražen službeni prijem predstavnika Preporoda kod ministra Radovana Fuchsa. Kao povod sastanka istaknuti su problemi u komunikaciji prosvjetnih vlasti i školskih sindikata, odnosno nejednak tretman predstavnika školskih sindikata od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

* Predsjednik Sindikata sastao se s državnim tajnikom zaduženim za srednje školstvo Želimirom Janjićem. Razgovaralo se o problemima koji su se pojavili u posljednje vrijeme na relaciji Ministarstvo- Sindikat Preporod. Problem koji posebno opterećuje ove odnose jesu ozbiljni propusti i zlouporabe koje su se dogodile oko formiranja srednjoškolskog pregova-

račkog odbora. Od državnog tajnika zatraženo da učini sve što je u njegovoj moći kako bi se u rješavanje ovih problema uključio i ministar Fuchs.

26. siječnja Održan sastanak pregovaračkih odbora Vlade Republike Hrvatske i osnovnoškolskih sindikata. Na sastanku su nastavljeni kolektivni pregovori o novom osnovnoškolskom kolektivnom ugovoru. Na sastanku se pregovaralo o uvjetima za ostvarivanje prava na jubilarnu nagradu, problemima vezanim uz radno vrijeme i tjedno radno vrijeme zaposlenika u osnovnoškolskim ustanovama, radu u „nepunom“ radnom vremenu, prekovremenom radu i natjecajima pri zapošljavanju. Najviše prijedloga u pregovorima izazvao je sindikalni prijedlog da se stručno-metodička priprema uključi u vrijednost sata prekovremenog rada učitelja, odnosno da se objavljivanje natječaja pri zapošljavanju uredi u skladu s Temeljnim kolektivnim ugovorom, ali nešto drugačije nego što to regulira 107. članak Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi.

27. siječnja Predstavnik Sindikata Preporod sudjelovao na skupu „Korupcija i povjerenje“ organiziranom od strane Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Centra za demokraciju i pravo Miko Tripalo.

31. siječnja Pozvan od strane sindikalnog povjerenika Vlade Saftića, predsjednik Sindikata sudjelovao na sastanku podružnice u srednjoj školi Zabok. Članovi podružnice zatražili su sastanak kako bi od predsjednika dobili relevantne informacije kako o djelovanju sindikata u proteklom periodu tako i objašnjenja o djelovanju sindikalnih središnjica, odnosno nekim postupcima prosvjetnih vlasti.

1. veljače Nastavljeni kolektivni pregovori o sadržaju novog osnovnoškolskog kolektivnog ugovora. Na početku sastanka usuglašavani su stavovi vezani uz zasnivanje radnog odnosa.

U nastavku se pregovaralo o prijedlogu kolega iz Sindikata hrvatskih učitelja o načinu na koji bi se u budućnosti rješavao problem tehnoloških viškova u osnovnim školama. Kolege predlažu da se zadrži postojeće rješenje prema kojem bi sindikalne komisije na županijskoj razini imale dva člana od strane većinskog sindikata u županiji, odnosno da predstavnici manjinskog sindikata ne sudjeluju u radu ovih komisija. Kolege iz SHU-a predlažu da se formira i jedna komisija na državnoj razini u kojoj bi, također, sudjelovali isključivo predstavnici Sindikata hrvatskih učitelja. Predstavnik Preporoda je obrazložio zašto su neprihvatljivi prijedlozi Sindikata hrvatskih učitelja. Svako zadržavanje postojećeg rješenje neprihvatljivo je iz dva razloga. Odnosi na terenu su se značajno promijenili u proteklih deset godina, odnosno čitav niz problema pojavio se u proteklom desetljeću baš zbog postojećeg načina formiranja i rada ovih komisija. Preporodov je prijedlog da komisije budu tročlane, da jedan član u njima bude predstavnik manjinskog sindikata, ali da se odluke ne mogu donositi bez pristanka većinskog sindikata na županijskoj razini. U radu komisije na državnoj razini, po istom bi modelu, trebali sudjelovati i predstavnici većinskog i predstavnici manjinskog sindikata. Zbog suprotnih stavova ovo je pitanje ostavljeno otvorenim te će se kroz pregovore nastojati doći do prihvatljivog rješenja.

*Predstavnici Sindikata Preporoda (Mudrić, Lukiček, Stipić) službeno se sastali se s visokim predstavnicima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (Vican, Janjić, Fuchs). Do sastanka je došlo na zahtjev Preporoda. Detaljnije o sadržaju ovog sastanka može se doznati u ovom broju glasila Preporod.

4. veljače Osnovana podružnica Sindikata Preporod u Osnovnoj školi Milana Šorge u Oprtluju. Za povjerenicu izabrana Sanja Simić, a za zamjenika povjerenice Veljko Prokić Schuch. Cestitamo!

24SATA

NOVI LIST

SLOBODNA DALMACIJA

Večernji list

Jutarnji LIST

VJESNIK

prenosimo iz tiska...

6 NOVI LIST Utorak, 11. siječnja 2011.

HRVATSKI ŠKOLSKI SINDIKAT »PREPOROD« PROTIV NOVOG ZAKONA O PROSVJETNOJ INSPEKCIJI

Školstvo nadzire 25 nestručnih inspektora

Novi zakon neće popraviti ništa – Željko Stipić

ZAGREB » Samo 25 prosvjetnih inspektora, i to nedovoljno stručnih i kompetentnih za taj posao, trenutno nadzire rad više od 80.000 zaposlenih i 700.000 djece i učenika u hrvatskim vrtićima i školama. Novi prijedlog zakona o prosvjetnoj inspekciji ne rješava taj problem već donosi kozmetičke promjene koje neće popraviti porazno stanje prosvjetne inspekcije, poručio je Željko Stipić, predsjednik Hrvatskog školskog sindikata Preporod na jučerašnjoj konferenciji za novinare.

– Ministar Fuchs očito je

problem nezakonitog poslovanja odgojno-obrazovnih ustanova odlučio prepustiti nasljedniku – ustvrdio je Stipić, navodeći primjere škola gdje su zaposleni uhvaćeni tek nakon višegodišnjeg potkradanja škole. Oko 80 posto inspektora pedagoške je struke, ostatak su pravnici, a u financije se ne razumije nitko, upozorava Stipić. Po novom zakonu bit će još gore, jer će inspektor moći postati nastavnik sa četiri godine staža, a viši inspektor s pet godina staža ili dvostruko manje nego u postojećem zakonskom rješenju. (Lj. B. M.)